

Jak nejlépe naostřit motorovou pilu

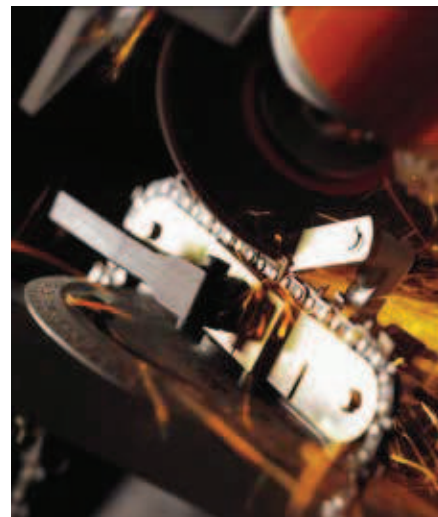
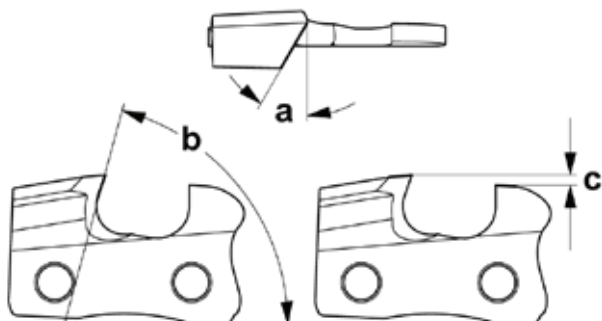
Jsem uživatelem motorové pily, jejíž intenzitu nasazení lze charakterizovat jako farmářské použití. Na internetu jsem objevil diskusi, která se týká ostření pilových řetězů. Doposud jsem ostřil pilníkem a jednou až dvakrát měsíčně si nechávám řetězy naostřit u prodejce. V diskusi byly uváděny různé typy brusek, některé i za ceny, jež se na první pohled musí i pro mé použití vyplatit. Sice jsem doposud neměl důvod svůj systém ostření měnit, přesto by mě zajímal názor technika na použití velmi levných brusek.

Tento dotaz nás zavádí do problematiky, kde se mnoho lidí cítí velkými odborníky. Skutečnost je bohužel taková, že část těchto odborníků místo kvalitního naostření řetěz více méně zničí. Každý pilový řetěz, ač na první pohled vypadá velice jednoduše, musí mít během svého provozu v souladu geometrické tvary, protože jen tak je zajištěn jeho maximální řezný výkon v kombinaci s životností a z toho vyplývající spokojenost uživatele. Každá podstatnější odchylka od ideálního tvaru se pak okamžitě projeví na kvalitě řezu i výdrži řetězu.

Pro farmářské používání motorové pily se zcela jistě vyplatí současné používání a pravidelné střídání tří řetězů, přičemž jejich

životnost se většinou rovná životnosti řetězky, někdy i vodící lišty. V okamžiku, kdy klesá řezný výkon používaného řetězu, je třeba jej okamžitě nahradit řetězem ostrým. Nemusím jej ihned doostřovat pilníkem, a proto odpadá i zdržení při práci. Po ukončení práce je možné pak v klidu řetězy ošetřit a připravit pro další použití. Pro ostření řetězu existuje velké množství různých zařízení, využívajících buď pilník, nebo rotující ostřicí kotouček, poháněný malým elektromotorem. Upřednostňuji použití kvalitnější brusky, která mi zajistí udržení nastavených hodnot při ostření. Při výběru brusky je třeba mít na paměti, že rovina ostřicího kotoučku by měla svírat s rovinou řetězu (podložky) úhel 50° . Suport, do kterého se

umísťuje ostřený řetěz, by měl umožnit nastavení úhlu ostření (a) alespoň v rozsahu $\pm 30^\circ$. Konstrukce ostřicího přístroje by měla být pevnější, aby zajistila při pohybu ostřicího ramene do ostřeného zubu neměnnou hodnotu nastaveného úhlu ostření. Neméně důle-

žitá je síla (tloušťka) použitého ostřicího kotoučku. Jednotlivé druhy řetězů vyžadují použití různých ostřicího kotoučků. Nejen u řetězů STIHL se pro ostření profesionálních řetězů ($3/8''$, $0,325''$ RSC, RMC) používají jiné ostřicí kotoučky než pro řetězy, určené k montáži na menší pily ($3/8''$ PMC a PMN). Ostřicí kotouček by měl velikostí svého zrna odpovídat otáčkám motoru. Brusky s elektromotory malého výkonu (příkonu) jsou vybavovány ostřicími kotoučky s velice jemným zrnem. Jejich nevýhodou je velice rychlé zalepení povrchu a při ostření pak způsobí vyhřátí (spálení) ostří zubu, které tak ztratí původní vlastnosti. Odpovídající souhra ostřicího úhlu, sklonu ostřicího kotoučku a tloušťky kotoučku zajistí správný úhel čela (b) každého řezného zubu. Aby řezný zub odebral ze dřeva odpovídající třísku (hoblinu), musí být mezi ostřením zubu a omezovací patkou určitá spára (c), daná typem řetězu a výkonem používané pily. Velikost spáry se nejčastěji pohybuje okolo hodnoty $0,65$ mm. Výsledkem je pak minimální čelní odpor zubu a z toho vyplývající slušný řezný výkon při zajištění co nejmenšího opotřebení paty řezných zubů, spojovacích nýtů a minimálních vibrací, přenášených na ruce uživatele.

Uvedené informace představují seznam nejzákladnějších požadavků, dle kterých by měl být výběr brusky prováděn. Pokud běžný uživatel zůstane u základního způsobu doostřování řetězů pilníkem, pak bych se přimlouval za použití sady pilníku a vodítka. Právě vodítko poslouží k přesnějšímu vedení pilníku jen po ostří řezného zubu a odstraní rozevření úhlu čela zubu včetně propilování spojovacích článků. Některá vodítka zajišťují při současném ostření řezného zubu i odpovídající snížení omezovací patky. Použití vodítka zcela jistě není projevem nezkušenosti, ba naopak výrazem informovanosti a profesionality uživatele.

Ing. Miroslav Kosička
vedoucí technik STIHL